

5. FEJEZET

Isten családjának újragondolása

A közösség mélyen Isten természetében gyökerezik; lényé mélyéből fakad. Mivel Ő közösség, ezért közösséget is teremt – ezt az ajándékot adja önmagából az embereknek. Ezért a közösség kialakítása nem csupán választható lehetőség a keresztények számára, hanem sürgető és visszavonhatatlan szükség, kötelező érvényű isteni parancs, amely minden időben, minden hívőre vonatkozik. Az ember elutasíthatja, vagy félremagyarázhatja Istentől kapott megbízását, hogy közösséget építsen, illetve közösséget gyakoroljon, de ezt csak azon az áron tudja megtenni, hogy elhagyja a közösség Teremtőjét, és megtagadja az Ő bennünk élő képmását. Ez az ár roppant magas, ugyanis Isten bennünk élő képmása az a lényegi tulajdonságunk, amely meghatározza emberi mivoltunkat.

- Gilbert Bilezikian

Sajnos nem nagyon tesz jót az amerikai keresztények túlnyomó részének, hogy a gyülekezetet nagyvállalként képzelik el. A pásztor a vezérigazgató, alatta pedig bizottságok és testületek működnek. Az evangelizáció az a gyártási folyamat, amely során előállítjuk a termékünket, az eladásokat pedig táblázatokban vázolhatjuk fel, előre jelezhetjük és összehasonlításoknak is alávetjük. A termelésünknek persze folyamatosan növekednie kell, ezért amelyik nagyvállalat-gyülekezetnek rosszabbak az ideji mutatói a tavalyinál, az bajban van. Az amerikaiak a nagyvállalati szemlélet foglyai, és ebben eléggé szemellenzősek. Ráadásul ez a szemlélet nem is biblikus.

- Hal Miller

Meglepő módon, a Biblia sehol nem írja le a gyülekezet meghatározását, ehelyett különböző hasonlatokkal mutatja be.

Az Újszövetség részben azért használ oly sok hasonlatot, mert a gyülekezet túlságosan sokrétű és gazdag jelenség ahhoz, hogy egyetlen meghatározás vagy hasonlat segítségével felfoghatnánk. Sajnos hajlamosak vagyunk rákapni egy konkrét hasonlatra, hogy csak annak alapján értelmezzük az ekléziát.

Ha egyetlen hasonlathoz ragaszkodunk – legyen az a test, a hadsereg, a templom, a menyasszony, a szőlőskert, vagy a város –, elveszítjük azt az üzenetet, amit a többi hasonlat hordoz magában. Ennek a legjobb esetben is az lesz a végeredménye, hogy korlátozott lesz a gyülekezetről alkotott képünk, a legrosszabb esetben viszont már sántítani is fog.

A fő hasonlat

Tudod-e, melyik az a hasonlat, amit a legtöbbit használ az Újszövetség a gyülekezetre?

A család.

Pál, Péter és különösen János írásai tele vannak a családdal kapcsolatos szóhasználattal és képekkel. Figyeld meg az alábbi példákat:

Következőleg, amint alkalmunk adódik rá, munkáljuk mindenki irányában a jót, de leginkább hitünk házanépével szemben. (Gal 6:10, Csia)

Mert a kiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy azok az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy ő legyen elsőszülött sok atyafi között. (Róma 8:29)

Így hát nem vagytok többé jövevények és zsellérek, hanem a szentek polgártársai és Istennek házanépe. (Ef 2:19, Csia)

Az idősb embert ne dorgáld meg, hanem intsed mint atyádat; az ifjabbakat mint atyádfiait; Az idősb asszonyokat mint anyákat; az ifjabbakat mint nőtestvéreidet, teljes tisztasággal. (1Tim 5:1-2)

Ha mégis késném, hogy megtudd, miképp kell az Isten házában [háznépe között – angol ford. szerint] forgolódnod, mely az élő Isten eklézsiája, az igazság oszlopa és szilárd támasza. (1Tim 3:15 Csia)

Mint most született csecsemők, a tiszta, hamisítatlan tej után vágyakozzatok, hogy azon növekedjete. (1Péter 2:2)

Írok néktek, gyermekek, mert a ti bűneitek megbocsáttattak az ő nevéért. Írok néktek atyák, mert megismertétek azt, a ki kezdettől fogva van. Írok néktek ifjak, mert meggyőztétek a gonoszt. Írok néktek fiacskák, mert megismertétek az Atyát. (1János 2:12-13)

Habár az Újszövetség szerzői sok különböző képet használnak a gyülekezet bemutatására, a kedvencük mégis a *család*. Írásaik tele vannak olyan családi fogalmakkal, mint az „újjászületés”, „Isten gyermekei”, „Isten fiai”, „atyafiak”, „atyák”, „testvérek” illetve „háznép”.

Pál az „atyafiakhoz” szól minden levelében, amit gyülekezeteknek írt. Ez a fogalom magába foglalja a fivéreinket és testvérnőinket is Krisztusban. Ezt a családi fogalmat több mint 130-szor használja Pál a leveleiben. Így hát nem lehet kérdés, hogy az Újszövetség tele van családi fogalmakkal és képekkel.

Ezzel szöges ellentétben áll az a hasonlat, amit manapság legtöbbször használnak a gyülekezet leírására – ez pedig a nagyvállalat. A pásztor a vezérigazgató, a szolgálókból, illetve munkatársakból áll a felsővezetés; az evangelizáció során történik az eladás és a marketing; a gyülekezet az ügyfélkör; és a cég versenyez a város más nagyvállalataival („gyülekezeteivel”).

A nagyvállalati hasonlattal van egy nagy probléma. Nem csupán az, hogy szembetűnően hiányzik az Újszövetségből, hanem az, hogy erőszakot követ el a kereszténység szellemiségén. Isten álláspontja szerint ugyanis a gyülekezet elsősorban család. Sőt, az *Ő* családja.

Sajnálatos módon a mai társadalom nagy tragédiája az, amit a szociológusok „diszfunkcionális családnak” neveznek. Ez olyan családot jelent, amely valamilyen módon komoly törést szenvedett. Kívülről épnek tűnhet, belül azonban súlyosan sérült. Az igazat megvallva, sok mai gyülekezet a szó minden értelmében „diszfunkcionális család”.

A keresztények többsége gond nélkül tud egyetértően beszélni arról, hogy a gyülekezet család. Az ilyen elvi egyetértésnél azonban sokkal többet jelent az, ha meg is valósítjuk az ebből fakadó józan következtetéseket. Hasznos lenne közelebbről megvizsgálni a család hasonlatát, és megbeszélni az ahhoz kötődő gyakorlati következtetéseket. Nézzük meg most hat különböző oldalról, mit is jelent a gyülekezet számára családnak lenni. Szeretném, ha olvasás közben összehasonlítanád a gyülekezetedet minden egyes ponttal, és feltennéd magadnak a kérdést: *Az én gyülekezetem valóban Isten családjaként él?*

(1) A tagok gondoskodnak egymásról

Mivel a gyülekezet család, a tagjai gondoskodnak egymásról. Gondolj egy földi családra (feltéve, hogy egészséges családról van szó). A családok gondoskodnak a hozzájuk tartozókról. Vajon nem törödsz a vérrokonaidal, ők pedig veled? Ha az édesanyád, édesapád, testvéred, fiad, lányod bajban van, vajon azt mondod neki, hogy „Bocs, ne zavarj”, vagy pedig törödsz vele?

Egy igazi család gondoskodik a sajátjairól, ugyebár. Egy diszfunkcionális család viszont nem. A működési zavaral küzdő család önző, individualista és nagyon független. Jellemző vonásai az elkülönülés és a kapcsolatok hiánya. A tagok nem fordítanak időt egymás megismerésére, és látszik,

hogy nem is sokat törődnek egymással.

Mi a haszna, atyámfiai, ha valaki azt mondja, hogy hite van, cselekedetei pedig nincsenek? Avagy megtarthatja-e őt a hit? Ha pedig az atyafiak, férfiak vagy nők, mezítelenek, és szükölködnek mindennapi eledel nélkül, és azt mondja nékik valaki ti közületek: Menjetek el békességgel, melegedjete meg és lakjatok jól; de nem adjátok meg nékik, a mikre szüksége van a testnek; mi annak a haszna? Azonképen a hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában. (Jakab 14-17)

Ez az igeszakasz a valódi hit jelentésére mutat rá. A valódi hit a szeretet Krisztusban kapott testvéreinket segítő cselekedeteiben fejeződik ki. Így fogalmazhatnánk át Jakab szavait: „Ha azt mondod, hogy van hited, de elhanyagolod a fizikai szükségben lévő testvéredet, ... akkor a hited halott.”

A „cselekedetek”, amelyekről Jakab beszél, nem imák vagy bibliatanulmányozás, hanem a szeretet tettei Krisztusban lévő testvéreink javára. Gondoljuk végig Pál szavait:

A tolvaj többé ne lopjon, fáradjon inkább, saját két kezével munkálja a jót, hogy legyen miből adakoznia a szükölködőknek. (Efézus 4:28, Csia)

Figyeld meg az utolsó mondatot: „Fáradjon inkább, saját két kezével munkálja a jót”. Miért? „Hogy legyen miből adakoznia a szükölködőknek.”

Biztosan hallottál már a „protestáns munkamorálról”. Az Efézus 4:28 a „keresztény munkamorál”-t fogalmazza meg. Nem csak azért dolgozunk, hogy betöltsük a saját szükségünket, hanem azért is, hogy mások szükségét betöltsük. Ez aztán igencsak más szemlélet a munkáról, ugye? Az Újszövetség úgy festi le lelki szemeink előtt a gyülekezetet, mint egy családot, amely gondoskodik a tagjairól. Nem csak szellemileg, hanem fizikailag és pénzügyileg is – minden olyan módon, ahogyan akár a szűkebb, akár a bővebb család gondoskodik a tagjairól.

Tulajdonképpen, ha elolvasod az Apostolok Cselekedetei első hat fejezetét, hamar felfedezheted, hogy a jeruzsálemi gyülekezet hordozta a szerencsétlenebb sorsú testvérek terheit (ApCsel 4:34). Miért? Azért, mert egy kiterjedt családnak tekintették magukat – vagyis életközösségnek.

A korai keresztények minden tagot a „hozzátartozójuknak” tekintettek. „Egymás tagjainak” látták magukat (Róma 12:5; Ef 4:25). Ebből adódóan gondoskodtak egymásról (Róma 12:13; 1Kor 12:25-26; 2Kor 8:12-15). Miért? Mert a gyülekezet család.

Jusson eszedbe, mit mondott Pál a galáciabeli keresztényeknek: „Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.” (Gal 6:2). Krisztus törvénye a szeretet belső törvénye, amit ráírt minden hívő szívére. Ez a szeretet a golgotai szeretetben gyökerezik (János 15:12-13), és magától értetődő módon árad a testvéreink felé Krisztusban. „Mi tudjuk, hogy általmentünk a halálból az életbe, mert szeretjük a mi atyánkfiait” (1János 3:14).

Mindezek után, ha olyan gyülekezetbe tartozol, amely nem gondoskodik a tagjai szükségéről, akkor a gyülekezeted nem valósítja meg az Újszövetségben bemutatott családképet. Ugyanis a gyülekezet nem üzleti vállalkozás, hanem család.

(2) A tagok időt töltenek egymással

Mivel a gyülekezet család, a tagjai időt fordítanak egymást megismerésére. Ez azt jelenti, hogy a megszervezett találkozókön kívül is töltenek időt egymással.

A rosszul működő családokban a gyermekek alig ismerik a szüleiket – a szülők pedig alig ismerik a gyermekeiket. Ez igaz a testvérekre is: lehet, hogy ugyanabban a házban laknak, mégis külön életet élnek. Csak a megszervezett programjaikon vannak együtt: „Szombaton mindannyiunknak el kell menni Felicia néni esküvőjére, úgyhogy akkor együtt lesz az egész család.” Az esemény után

viszont már ritkán látják egymást a család tagjai.

Kérdés: a gyülekezet tagjai csak szervezett alkalmakon találkoznak egymással? Kapcsolatban vagy velük hét közben? Szoktatok együtt enni? Figyeld meg a jeruzsálemi gyülekezet természetes ösztöneit működés közben:

Ezek kitartóan foglalkoztak az apostolok tudományával, a közösséggel, a kenyér megtörésével és az imádkozásokkal. ... Amellett naponként egy indulattal állandóan a szenthelyen tartózkodtak, házanként kenyeret törtek és egyszerű szívvel részesedtek az eledelben. (ApCsel 2:42, 46, Csia)

A korai keresztények élete egymásba fonódott. Így működött a gyülekezet DNS-e. Ha követjük szellemi ösztöneinket, akkor természetes vágyunk lesz arra, hogy gyakran találkozzunk. Miért? Mert a Szent Szellem egyfajta mágnesként működik, amely természetes módon vonzza egymáshoz a keresztényeket. A Szent Szellem minden valódi hívő szívébe elhelyezi a vágyat a hiteles közösség után.

Ahogy Gilbert Bilezikian fogalmaz: „A közösség iránti szenvedélyes vágy fertőző. A velünk született szükség a közösségre olyan erőteljes, hogy ha egyszer kipattan az érdeklődés szikrája, és bepillantást nyerünk Isten álmába a közösséggyakorlásról, akkor a közösség iránti égő vágy úgy tud terjedni, mint az futótűz.”¹

A Biblia szerint a jeruzsálemi gyülekezet naponta összejött. Érdekes módon nem a jeruzsálemi volt az egyetlen olyan gyülekezet, ahol napi szinten találkoztak egymással a tagok. Mintegy harminc évvel később a Zsidókhoz írt levél szerzője arra inti a keresztényeket, hogy „*minden egyes napon bátorítsátok egymást*” (Zsid 3:13, Csia). Ennek ellenére a legtöbb mai gyülekezetben mindössze arra a két perces közösséggyakorlásra van lehetősége az embernek, amikor a pásztor azt mondja: „Fordulj meg, és üdvözöld a mögötted ülőket.”

Igaz, még egy kicsit gyakorolhatod a közösséget, mialatt a parkolóba mentek a kocsihoz, de komolyan nevezhetjük ezt közösséggyakorlásnak? Legyünk őszinték: sok keresztény számára a gyülekezet csupán egy rendezvény, ahová heti egy vagy két alkalommal eljár, és semmi több.

Az igazat megvallva, mi, a huszonegyedik század nyugati keresztényei, néha félünk a bensőséges kapcsolatoktól. Ezért vannak sokan, akiket soha nem érdekelnének lakásokban működő gyülekezetek. Sokkal biztonságosabb egy széksorban ülni, valakinek a tarkóját vizsgálgatni két órán keresztül, aztán hazamenni.

Jézus Krisztus gyülekezete viszont család, nem színház. Egy családban pedig – egy egészséges családban – mindenki tudja, mi van a többiekkel. *Apunak gondjai vannak a főnökével, úgyhogy imádkozunk érte. A nővéremnek nehézségei vannak matematikából. A bátyánk fizetésemelést kapott az új munkahelyén. Anya meg akar tanulni ínycenc ételeket főzni.* Tudjuk, mi történik éppen egymás életében, mert a szervezett eseményeken kívül is töltünk időt egymással. A gyülekezet egy nagyobb létszámú háznép, és alapvetően kapcsolatokban él.

Ezzel szemben, hogyan tudjuk valóságosan megélni az Újszövetség „egymás” buzdításait, ha a gyülekezet, amelyhez tartozunk, nem családként viselkedik? Hogyan tudjuk kézzelfogható valósággá tenni azokat, ha még csak nem is ismerjük az embereket, akikkel együtt járunk gyülekezetbe?

(3) A tagok kimutatják, hogy szeretik egymást

Mivel a gyülekezet család, a tagok bensőséges szeretettel köszöntik egymást. Gondolj csak bele: amikor édesanyáddal, édesapáddal, gyermekeiddel vagy távolabb lakó rokonaiddal találkozol, vajon csak távolról köszöntöd őket? Vagy pedig megölelitek, esetleg megpusztiljátok egymást?